

her i Loven at indsætte en saadan Bestemmelse, hvorved de jo altsaa tillægge den Lovsgyldighed. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Hjerding (Rosendørn) i, at saafremt den skulde optages her i Loven, maatte det stee ved at optage den heel og holden efter Ordlyden; saaledes ere vi gaaede frem tidligere, naar lignende Forslag have foreligget, saaledes er det blevet vedtaget baade af Randsthinget og af Folkethinget, og derfor kan jeg heller ikke troe, at man nu skulde ville fravige, hvad der har været ikke blot dette Things, men hele Rigsdagens Mening. Jeg maa derfor ubetinget stemme imod dette Forslag, men vilde forøvrigt ønske, at Forslagsstillerne toge det tilbage. De andre Forslag, som ere stillede af de samme Medlemmer, kan jeg derimod gaae ind paa, skjøndt jeg ikke tillægger dem nogen stor Betydning, og navnlig ikke, naar Forslaget under Nr. 5 bortfalder. Grunden til, at Forslagsstillerne fra Begyndelsen af ikke toge den Sætning med, der har staaet i tidligere Forslag, og som nu er foreslaaet gjenoptaget under Nr. 3, er, at vi ansaae det for at være, som det er fremhævet fra flere Sider, en overflødig Bestemmelse, og at vi ikke ønskede at besvære Lovforslaget med flere Bestemmelser end nødvendigt. Det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Hjerding, forekommer mig ganske paafaldende at vidne om, at han slet ikke har lagt Mærke til vor hele kirkelige Udvikling siden 1849. Skulde hans Foredrag have faaet nogen Indflydelse paa vore kirkelige Sagers Behandling, maatte det have været holdt paa den grundlovgivende Rigsdag, da det Forslag foreslaa, der senere blev en Grundlovsparagraf, nemlig § 80, „at Folkekirkens Forsatning skal ordnes ved Lov“; thi dengang var det foreslaaet af det daværende Udvalg, at der skulde føies til: „efterat et anordnet Kirkemøde har afgivet sin Betænkning derover“ eller noget lignende; men denne Tilspøisning blev dengang udstemt og kom ikke ind i Grundloven. Dermed var det givet, at Folkekirkens Forsatning skulde ordnes paa Rigsdagen, uden at Betænkning først var afgiven af en saadan særlig kirkelig Repræsentation. Senere har man søgt ad Lovgivningsveien at opnaae, hvad man ikke dengang kunde faae ind i Grundloven, men det

er bestandig blevet tilbageblevet; og naar det ærede Medlem, om jeg hørte rigtigt, sagde, at det var først i den allesidste Tid, at man havde begyndt paa at ordne dette Forhold stykkevis, ja, maaskee endog først nu ved nærværende Lovforslag, saa tager han unægtelig Feil. Det er mindst 12 Aar siden, at man begyndte saaledes at ville ordne dette Forhold stykkevis; det stete ved Loven om Sognebaandets Løsning, og det stete med fuld Bevidsthed. Jeg skal herom henvise det ærede Medlem til Anhanget til Rigsdagstidenden for 6te Session, Spalte 629—630, hvor han vil see, at den daværende Minister udtrykkeligt ubtalte, at det ikke var Tiden til at give et fuldstændigt afluttet Forsatningsværk, men at man maatte nøies med at tage de meest paatrængende Punkter for. Derfor begyndte man den stykkevise Ordning; paa denne Maade er Rigsdagen hidtil gaaet frem, og jeg haaber, at den ogsaa for Fremtiden vil gaae frem paa samme Maade, især efter de særdeles oplysende Foredrag, som under denne Sags 1ste Behandling paaviste det aldeles Umulige i at tilvelebringe en Forsatning i den Forstand, hvori det ærede Medlem tog den. Jeg skal derfor ikke gaae videre ind paa det ærede Medlems Bemærkninger; thi jeg synes, at de tilhøre Fortiden i den Grad, at man ikke kan vente, at de skulle faae Indflydelse paa de Beslutninger, vi nu skulle tage. Den ærede Minister har idag bestemt erklæret, at han ikke kunde gaae ind paa Udvalgets Fleertals Forslag under Nr. 4, og heller ikke paa Loven, medmindre Forslaget under Nr. 2 blev vedtaget. En saadan Erklæring er imidlertid ikke noget Nyt her i Salen; den afgav den ærede Minister allerede ved Sagens 2den Behandling, og derfor kan jeg heller ikke troe, at den skulde bringe de Medlemmer, der ved 2den Behandling stemte for de Ord, man nu vil have ud, til at forandre denne deres Stemmegivning. Den ærede Minister fremsførte heller ikke, saavidt jeg hørte, nogen Grund, hvorfor man skulde lade Forslaget gaae ud; han erklærede blot, at det var en Betingelse, under hvilken han kunde gaae ind paa Loven; men det forekommer mig dog, at vi i det Mindste maatte høre, hvilke Grunde der kunde være tilstede derfor, før vi lade os bringe til at for-